

Зайците като домашни любимци

Хранене

Фибрите са жизнено важни за нормалната работа на храносмилателната система на зайците. Основната част от храната трябва да се състои от прясно сено и зеленчуци. Диета съставена предимно от пелети може да доведе до наднормено тегло и стомашни проблеми. В пелетите има фибри, но те са твърде ситно надробени и не стимулират храносмилането както тревата. Грубата храна също предпазва от космени топки в стомаха. Пелетите трябва да са само добавка за балансиране на диетата.

Всичко друго освен сено, зеленчуци и пелети се смята за деликатес и трябва да се дава внимателно и с мярка. Количеството пелети трябва да се намали за зайци с наднормено тегло и да се замести с различни зеленчуци и неограничен достъп до сено.

Сено

Сеното от трева трябва да е на разположение през целия ден. Някои зайци може да не ядат много в началото, но с добавянето на свежо сено по няколко пъти на ден и намаляването на пелетите ще променят навиците си. Препоръчва се малките зайчета да се захранват със сено от люцерна. На около 6-7 месеца люцерната постепенно се намалява и се замества със сено от трева. Около първата година, животното трябва да остане само на сено от трева. Люцерната съдържа голямо количество калции и протеини, и по-малко фибри.

Зеленчуци

Зеленчуците са съществена част от диетата. В зависимост от размера на заека, количеството трябва да варира между две и четири чаши на ден. Разнообразието също е важно. Ако заекът е свикнал да се храни предимно с пелети, промяната трябва да се направи постепенно и внимателно. Подходящи са морковите /корен и листа/, магданоз, броколи, къдраво зеле, листа синап, листа глухарче, листа от ряпа, цикория, маруля, салата и спанак. Захранването със зеленчуци трябва да стане на 12 седмици, в малки количества и да се въвеждат един по един.

Пелети

Пелетите са създадени за промишлено угояване на зайци и съдържат много калории. Те имат място в хранетето, но количеството трябва да се ограничава и да се купуват само качествени, с добре балансиран състав. Препоръчва се да съдържат минимум 20-25% фибри, около 14% протеини /без животински/ и по-малко от 1% калций. Количеството зависи от теглото на заека.

Смеси

Смесите, които съдържат мюсли, сушени зеленчуци и т.н. са добре балансирани, но дават възможност на зайците да подбират само най-вкусните съставки и да оставят полезните.

Деликатеси

Препоръчва се деликатесите да са 1-2 супени лъжици пресни плодове на ден. Трябва да се избягват деликатеси съдържащи захар и голямо количество въглехидрати.

Връзка между диетата и заболяванията

Проблеми със зъбите

Зъбите на зайците растат през целия им живот. Нарастването трябва да се компенсира с износване от дъвчене на фиброзни храни. Резците нарастват средно с 3 мм на седмица. Естествената диета от трева и други растения е силно абразивна и компенсира растежа.

Зайци, които приемат храна богата на въглехидрати и бедна на фибри не износват достатъчно зъбите си. Това води до болезнени деформации, невъзможност да се затвори устата и възпаления.

Проблеми със стомаха

Фибрите са изключително важни за стомашното здраве и нормалната проходимост на червата на зайците. Диета с малко фибри води до лениви черва и образуване на космени топки. Въглехидратите са източник на енергия, но неусвоената скорбяла остава в тънките черва и става среда за развитие на бактерии. Резултатът е ентеротексемия и фатална диария.

Проблеми с поведението

В дивата природа зайците прекарват дълги часове в ядене. Концентрираната храна, бедна на фибри, се приема бързо и зайците могат да развият неприятни навици в следствие на отегчение, като агресия или грезане на решетките на клетката. Липсата на фибри може да доведе до ядене на козина и скубане.

Затлъстяване

В комерсиалните храни се добавят мазнини, за да се подобри вкуса и да се стимулира перисталтиката. Мазнините в храната пречат на усвояването на калция и водят до затлъстяване.

Камъни в бъбреците

Зайците имат уникална система на усвояване на калций. Те поемат целия калций от храната и изхвърлят излишъка като калциев карбонат, с урината. Затлъстели, обездвижени животни, в стрес не успяват да отделят на време калциевия карбонат и развиват камъни в бъбреците.

Хранителни нужди на зайците

- **Протеини** - 12-16% (120-160g/kg)
- **Фибри** - 20-25% (200-250g/kg)
- **Мазнини** - 2.5-4% (25-40g/kg)
- **Витамин А** 10,000 IU/kg

- Витамин В complex 1000 IU/kg
- Витамин D 1000 IU/kg
- Витамин Е 0.05% (50mg/kg)
- Кальций 0.5 - 1.0% (5-10g/kg)
- Фосфор - 0.4-0.8%. (4-8g/kg)
- Магний 0.3% (3g/kg)
- Цинк 0.05% (50mg/kg)
- Калий 0.6% (6g/kg)
- Натрий 0.2-0.25% (2-2.5g/kg)
- Хлорид 0.17-0.32% (1.7-3.2g/kg)
- Железо 30-100 ppm
- Мед 5-20 ppm
- Магний 8-15ppm
- Селен 0.05ppm
- Йод 0.4-2ppm
- Кобальт 1.0 ppm